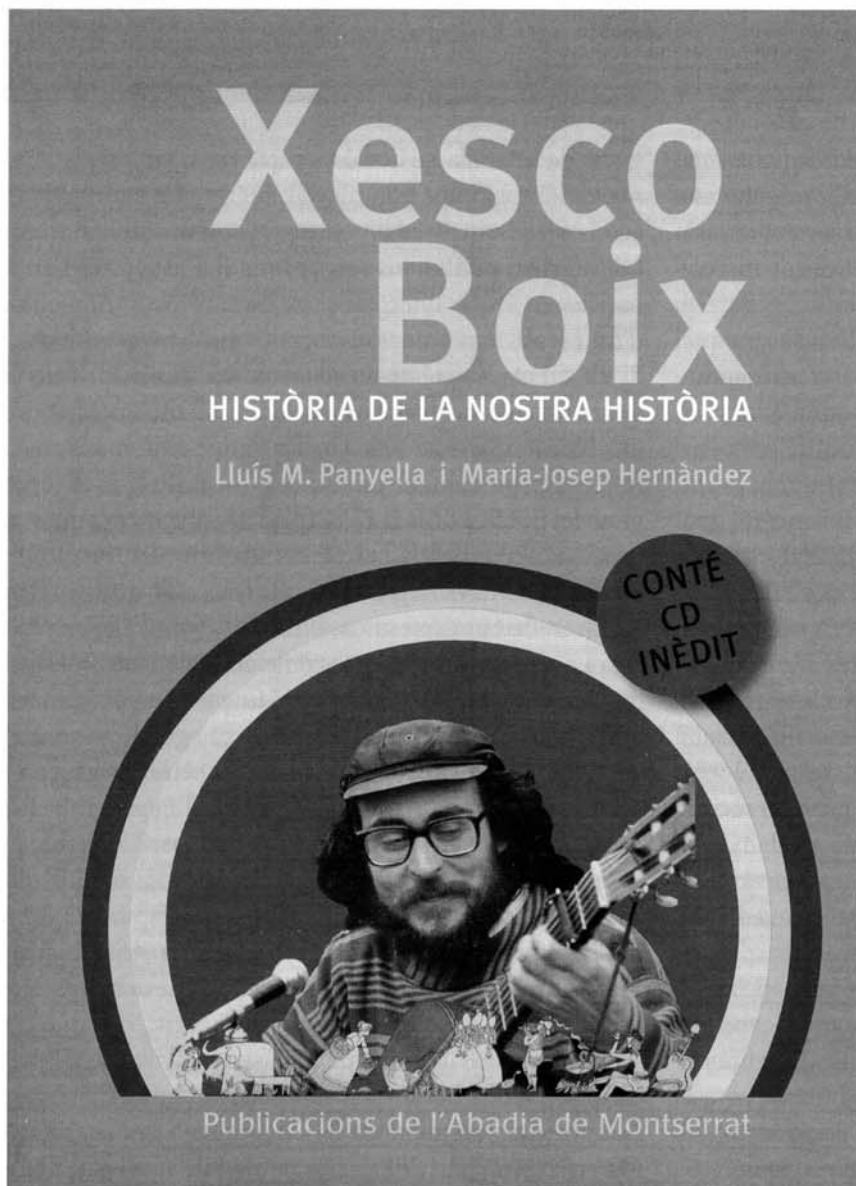

A puntades
de veu

Un llibre per a en Xesco, un disc per a l'Aute

per Miquel Pujadó

Xesco Boix continua essent merescudament recordat i admirat vint-i-cinc anys després de la seva desaparició.

Vint-i-cinc anys sense Xesco Boix

El 21 de juliol de 1984 Xesco Boix moria a Malgrat de Mar sota les rodes d'un tren. Els nens que l'havien vist actuar i que havien cantat amb ell ara són dones i homes adults, i molts d'ells –mitjançant els discos d'en Xesco o bé cantant ells mateixos– fan que els vaillets d'ara coneguin les seves cançons i els seus contes. D'una manera o una altra, doncs, l'home de la gorra continua present entre nosaltres.

En Lluís M. Panyella havia format part del col·lectiu d'animadors Els Cinc Dits d'una Mà (amb Àngel Daban, Noè Rivas, Toni Giménez i el mateix Xesco Boix) i és una de les rodes de La Bicicleta –l'altra roda és la seva companya Maria Josep Hernández. Tots dos ja havien publicat el 1995 a Edicions Raima un primer llibre dedicat a en Xesco (*Xesco Boix. Un amic, un mestre*), i ara les Publicacions de l'Abadia de Montserrat ens posen a l'abast el seu segon treball: *Xesco Boix. Història de la nostra història*. El llibre comença amb un estudi biogràfic, on descobrim les arrels familiars d'en Xesco (fill del poeta Josep M. Boix i Selva, nebot del monjo Maur M. Boix i germà de Joan Boix, membre de Falsterbo-3), i estudia amb precisió i habilitat les característiques de la seva tasca pedagògica i artística com a animador, i les claus del seu extraordinari poder de comunicació amb la mainada i amb els no tan petits. El gruix del volum, però, és dedicat a oferir-nos una imatge polièdrica

d'en Xesco a partir d'entrevistes amb persones ben diverses que el van conèixer i tractar. L'entorn familiar queda representat pels seus germans Josep Maria i Elisenda, la seva dona, Montserrat Pi, la pedagoga Teresa Fort, i l'Arnau Boix, que només tenia dos anys quan morí el seu pare. La important influència de Pete Seeger és comentada per Raimon (ell va *organitzar la primera actuació de Seeger a Catalunya*), Ramon Nadal i el mateix Pete Seeger, que –ja amb noranta anys a l'esquena– ha enviat als membres de La Bicicleta una carta plena de records i de tendresa. Entre els companys del món de l'animació entrevistats, molts dels quals membres del mític Grup de Folk, trobem noms com els de Jaume Arnella, els doctors Eduard Estivill i Montserrat Domènech (Falsterbo), Jordi Pujol (Marduix), Jep Valls, Jordi Roura (Ara va de bo), etc. Pel que fa a la tasca d'en Xesco com a cantant i animador, opinen, entre d'altres, a més dels seus companys dels Cinc Dits d'una Mà, el membre d'Esquirols Joan Vilamala, la dibuixant Pilarín Bayés, Eulàlia Castanys i Wenceslau Soler –els creadors de la promotora Enllaç de Ripollet– i el periodista gironí Xevi Planas. La importància d'en Xesco pel que fa a la seva lluita a favor de la llengua i el país queda reflectida a través de les reflexions de l'expresident Pujol, l'historiador Josep M. Solé i Sabaté, Marina Rossell, el folklorista Joaquín Díaz, el pallasso Tortell Poltrona... Per fi, una sèrie de professors i animadors (Oriol Bargalló, Ramon Roma, Marta

Serra, Eulàlia Dòria, etc.) ens parlen del llegat d'en Xesco i com seguir i aprofitar el camí que ell va obrir i desbrossar.

Al llarg del volum, la imatge que obtenim d'en Xesco és la d'una persona essencialment bona i honesta tot i que no pas mancada de defectes, d'una enorme generositat, que confiava en els infants, perquè encara no *havien estat fets malbé, i que no havia volgut ofegar mai l'infant que ell mateix portava a dins –i així s'explica el seu entusiasme constant i la seva capacitat comunicativa. El llibre està complementat amb fotos i amb material gràfic de gran interès, i inclou un CD inèdit amb una «Carta sonora» en què en Xesco canta algunes cançons, les comenta i dóna consells als educadors. En resum, un llibre important dedicat a una persona que el nostre país de marcades tendències amnèsiques no es pot permetre el luxe d'oblidar.*

Aute en català

Luis Eduardo Aute és sens dubte un dels més importants autors i intèrprets de cançons en llengua castellana. Nascut a les Filipines i arrelat a Madrid, va estudiar a Barcelona, parla força bé la nostra llengua i manté amb la cultura catalana i amb els cantants d'aquí una excel·lent relació. I no podem oblidar que ell mateix va enregistrar l'any 1967 un disc senzill amb versions catalanes de dues de les seves primeres cançons: «Al·leluia n. 1» i «Roig damunt el negre». Ara, en Joan Isaac, uns anys després de l'èxit del

seu àlbum de versions *Joies robades*, ha decidit dedicar tot un disc a temes d'Aute interpretats en català. He col·laborat amb ell en aquest projecte i, junts o per separat, hem adaptat una dotzena llarga de cançons: «Passava per aquí», «Giralluna», la divertida «Autotango del cantautor», «A l'alba», «D'alguna manera»... En Joan les ha enregistrades amb acompanyament de piano i quartet de corda (de fet, el disc es dirà *Auteclassic*) i amb arranjaments d'Enric Colomer i Pere Bardagí. I Luis Eduardo Aute ha quedat tan content del resultat que no solament ha volgut col·laborar en l'enregistrament posant la veu en uns quants temes, sinó que ha fet gestions perquè el CD sigui publicat per la discogràfica Sony, la qual cosa en garanteix una considerable difusió. L'espectacle basat en les cançons del disc es presentarà aquest estiu a Peralada, i probablement aviat Aute se'ns despenjarà amb un àlbum de cançons noves escrites directament en català. De moment ja ha estrenat «Plaça Rovira», dedicada al racó de Gràcia on vivia mentre era un estudiant. No cal dir que l'actitud de Luis Eduardo Aute, amb vista a una certa Espanya rànica i catalanòfoba, pot ser d'una utilitat pedagògica més que notable.